

1. Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/ onderneming

1.1 Productidentificatie

Handelsnaam : EPOXYLACK EFFEKT
Productcode : L0290179

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Chemische omschrijving : Twee componenten emailleerafwerklaag

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Firma : Lechler SpA
Via Cecilio 17
22100 Como
Telefoon : +39031586111
Telefax : +39031586206
E-mailadres : safety@lechler.eu
Verantwoordelijke persoon

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

Tel. +39-031-586301 Fax +39-031-586299 (Ook kunt u contact opnemen met het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC): +31 30 2748888 . Uitsluitend bestemd om professionele hulpverleners te informeren bij acute vergiftigingen.)
Dit telefoonnummer is alleen bereikbaar tijdens kantooruren (8:00-18:00).

---

2. Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Indeling (67/548/EEG, 1999/45/EG)

Licht ontvlambaar	R11: Licht ontvlambaar.
Schadelijk	R20/21: Schadelijk bij inademing en bij aanraking met de huid.
Sensibiliserend	R43: Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
Irriterend	R36/38: Irriterend voor de ogen en de huid.
Milieugevaarlijk	R52/53: Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

2.2 Etiketteringselementen

Etikettering volgens de EG-Richtlijnen (1999/45/EG)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

volgens Verordening (EG) Nr. 453/2010

EPOXYLACK EFFEKT

Versie 1.10

Herzieningsdatum 27.03.2013

Printdatum 19.04.2013

Gevarenpictogrammen :

Licht
ontvlambaar

Schadelijk

R-zin(nen)

- : R11 Licht ontvlambaar.
R20/21 Schadelijk bij inademing en bij aanraking met de huid.
R36/38 Irriterend voor de ogen en de huid.
R43 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
R52/53 Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

S-zin(nen)

- : S 9 Op een goed geventileerde plaats bewaren.
S16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
S26 Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen.
S33 Maatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit.
S36/37 Draag geschikte handschoenen en beschermende kleding.
S60 Deze stof en de verpakking als gevaarlijk afval afvoeren.

Gevaarlijke bestanddelen die op het etiket vermeld moeten worden:

- 25068-38-6 4,4'-Isopropylidenediphenol, oligomeric reaction products with 1-chloro-2,3-epoxypropane (number average molecular weight 700 - 1100)
- 1330-20-7 xyleen

2.3 Andere gevaren

Niets bekend.

Het materiaal zoals geleverd, heeft geen gevaarlijke gevolgen.

Dit veiligheidsinformatie blad bevat de benodigde gegevens.

3. Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.2 Mengsels

Chemische omschrijving : Vloeibare gepigmenteerde dispersie

Gevaarlijke bestanddelen

Chemische naam	CAS-Nr. EG-Nr. Registratienummer	Indeling (67/548/EEG)	Indeling (VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008)	Concentratie [%]
xyleen	1330-20-7 215-535-7 01- 2119488216-	R10 Xn; R20/21 Xi; R38	Ontvl. vlst. 3; H226 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Huidirrit. 2; H315	>= 12,5 - < 15

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

volgens Verordening (EG) Nr. 453/2010

EPOXYLACK EFFEKT

Versie 1.10

Herzieningsdatum 27.03.2013

Printdatum 19.04.2013

	32			
1-methoxypropan-2-ol	107-98-2 203-539-1 01- 2119457435- 35	R10 R67	Ontvl. vlst. 3; H226 STOT eenm. 3; H336	>= 1 - < 3
ethylacetaat	141-78-6 205-500-4 01- 2119475103- 46	F; R11 Xi; R36 R66 R67	Ontvl. vlst. 2; H225 Oogirrit. 2; H319 STOT eenm. 3; H336	>= 3 - < 5
Nafta met laag kookpunt - niet gespecificeerd	64742-95-6 265-199-0 01- 2119455851- 35	R10 Xi; R37 N; R51/53 Xn; R65 R66 R67	Ontvl. vlst. 3; H226 STOT eenm. 3; H335, H336 Aquatic Chronic 2; H411 1; H304	>= 1 - < 3
4,4'- Isopropylidenediphenol, oligomeric reaction products with 1-chloro- 2,3-epoxypropane (number average molecular weight 700 - 1100	25068-38-6 500-033-5	Xi; R36/38 R43	Oogirrit. 2; H319 Huidirrit. 2; H315 Sens. huid 1; H317	>= 30 - < 50

Voor de volledige tekst van de R-zinnen die worden genoemd in deze paragraaf, zie Paragraaf 16.

Voor de volledige tekst van H-zinnen zoals vermeld in deze paragraaf, zie paragraaf 16.

4. Eerstehulpmaatregelen

4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

- Algemeen advies : Indien symptomen aanhouden en in alle gevallen van twijfel medische hulp inroepen.
Nooit een bewusteloos persoon laten drinken (of eten).
- Bij inademing : Overbrengen naar de frisse lucht.
Slachtoffer warm en rustig houden.
Bij onregelmatige ademhaling of ademstilstand kunstmatige beademing toepassen.
Bij bewusteloosheid stabiele zijligging toepassen en medische hulp inroepen.
- Bij aanraking met de huid : Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
De huid grondig wassen met water en zeep of een erkende huidreiniger.
GEEN oplosmiddelen of verfverdunner gebruiken.
Op de werkplek een douche monteren
- Bij aanraking met de ogen : Oogleden openhouden en minstens 10 minuten uitspoelen met veel, zuiver water.
Medische hulp inroepen.
Op de werkplek een oogwasinstallatie aanbrengen
Contactlenzen uitnemen.

Bij inslikken : Bij inslikken direct medische hulp invoepen.
GEEN braken opwekken.
Rustig houden.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Verschijnselen : Geen gegevens beschikbaar.

Gevaren : Geen gegevens beschikbaar.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Behandeling : De procedure voor eerstehulp moet samen met de bedrijfsarts opgesteld worden.
Medische hulp invoepen.

---

5. Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen : Gebruik waternevel, alcoholbestendig schuim, droogpoeder, of kooldioxide.
Houd containers en omgeving koel met waternevel.

Ongeschikte blusmiddelen : GEEN waterstraal gebruiken.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Specifieke gevaren bij brandbestrijding : Omdat het product brandbare organische stoffen bevat, zal bij brand dikke zwarte rook ontstaan die gevaarlijke verbrandingsproducten bevat (zie paragraaf 10).
Blootstelling aan ontledingsproducten kan schadelijk zijn voor de gezondheid.
Gesloten containers in de buurt van de brand afkoelen met waternevel.
Verontreinigd bluswater gescheiden opnemen. Het mag niet naar de riolering aflopen.
Verbrandingsresten en verontreinigd bluswater moeten verwijderd worden volgens plaatselijke regelgeving.

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden : Draag indien nodig een persluchtmasker bij brandbestrijding.

---

6. Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures

Persoonlijke voorzorgsmaatregelen : Oplosmiddeldampen zijn zwaarder dan lucht en kunnen zich over de vloer verspreiden.
Zorg voor voldoende ventilatie.
Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.
Personeel evacueren naar een veilige omgeving.
Omstanders op afstand en bovenwinds houden van gemorst

materiaal/lek.
De ruimte ventileren.

6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen

Milieuvorzorgsmaatregelen : Probeer te voorkomen dat het materiaal wegvloeit in riool of waterloop.
Als het product rivieren, meren of riolen vervuult de respectievelijke autoriteiten op de hoogte stellen.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Reinigingsmethoden : Reinigen met schoonmaakmiddelen. Vermijd oplosmiddelen. Morsing beperken en verzamelen met niet-brandbare absorptiematerialen, (bijvoorbeeld zand, aarde, diatomeeënaarde, vermiculiet) en overbrengen in een vat voor verwijdering volgens plaatselijke/landelijke voorschriften (zie paragraaf 13).
Opnemen en overbrengen in containers die op de juiste manier zijn geëtiketteerd.
Verontreinigd oppervlak grondig reinigen.
Indammen.
Opnemen in inert absorberend materiaal en als gevaarlijk afval afvoeren.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken

Zie paragraaf 15 voor specifieke landelijke voorschriften.

---

7. Hantering en opslag

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Advies voor veilige hantering : Voorkom het overschrijden van de voorgeschreven MAC-waarden (zie paragraaf 8).
Uitsluitend op plaatsen met voldoende afzuiging gebruiken.
Aanraking met ogen, huid en kleding vermijden.
Niet roken, eten en drinken op de werkplek.
Voorkom inademing van damp of nevel.
Voor persoonlijke bescherming zie paragraaf 8.
Voor gebruik goed mengen
Na gebruik de stof bewaren in een goed gesloten vat

Advies voor bescherming tegen brand en explosie : Voorkom de vorming van ontvlambare of explosieve concentraties van dampen in de lucht en vermijd hogere blootstellingconcentraties dan zijn toegestaan.
Bij overbrengen van een container naar een andere de containers aarden en geleidend slangmateriaal gebruiken.
Vonkveilig gereedschap gebruiken.
Het product mag alleen gebruikt worden in ruimtes zonder kale verlichting of andere ontstekingsbronnen.
Roken verboden.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Eisen aan opslagruimten en containers : Voorzorgsmaatregelen op het etiket naleven.
Geopende containers zorgvuldig sluiten en rechtop bewaren om lekkage te voorkomen.
Oplosmiddeldampen zijn zwaarder dan lucht en kunnen zich

over de vloer verspreiden.
 Dampen kunnen explosieve mengsels vormen met lucht.
 Elektrische installaties/werkmaterialen moeten voldoen aan de technische veiligheidsnormen.
 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
 Bewaren tussen 5° en 35°C in een droge, goed geventileerde ruimte buiten het bereik van warmtebronnen, ontstekingsbronnen en direct zonlicht.
 Bewaren volgens de betreffende landelijke voorschriften.

Advies voor gemengde opslag : Verwijderd houden van oxidatiemiddelen en sterke zuren of alkalische materialen.

7.3 Specifiek eindgebruik

: Deze informatie is niet beschikbaar.

8. Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1 Controleparameters

Bestanddelen	CAS-Nr.	Waarde	Controleparameters	Herziening	Basis
xylene	1330-20-7	TWA	50 ppm 221 mg/m3	2000-06-16	2000/39/EC
Nadere informatie	:	huid: Identificeert een mogelijk aanzienlijke opname via de huidIndicatieve			
		STEL	100 ppm 442 mg/m3	2000-06-16	2000/39/EC
Nadere informatie	:	huid: Identificeert een mogelijk aanzienlijke opname via de huidIndicatieve			
1-Metossi-2-Propanolo	107-98-2	TWA	100 ppm 375 mg/m3	2000-06-16	2000/39/EC
Nadere informatie	:	huid: Identificeert een mogelijk aanzienlijke opname via de huidIndicatieve			
		STEL	150 ppm 568 mg/m3	2000-06-16	2000/39/EC
Nadere informatie	:	huid: Identificeert een mogelijk aanzienlijke opname via de huidIndicatieve			
Acetato di Etile	141-78-6	TWA	400 ppm 1.400 mg/m3		

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bescherming van de ademhalingswegen : Pas technische maatregelen toe om te voldoen aan de MAC-waarden.
 Dit kan bereikt worden door goede algemene afzuiging of, waar praktisch uitvoerbaar, plaatselijke afzuigventilatie.
 Als niet voldaan kan worden aan de MAC-waarden, kan in uitzonderlijke gevallen en slechts gedurende korte perioden geschikte ademhalingsapparatuur gedragen worden.

Bescherming van de handen : Bij aanhoudende of herhaaldelijke aanraking handschoenen dragen.
 Afsluitende crèmes kunnen de blote huid helpen beschermen, maar mogen niet gebruikt worden na blootstelling.

Huid grondig wassen na aanraking.
Handen wassen een beschermende crème opbrengen

Bescherming van de ogen : Dragen van chemicaliënbestendige beschermingsbril verplicht.

Huid- en lichaamsbescherming : Huid grondig wassen na aanraking.
Werkkleding mag geen vezels bevatten die bij brand een gevaarlijk smeltgedrag vertonen.
Het personeel moet beschermende kleding dragen
Werknemers moeten antistatische schoenen dragen.

Beheersing van milieublootstelling

Algemeen advies : Probeer te voorkomen dat het materiaal wegvloeit in riool of waterloop.
Als het product rivieren, meren of riolen vervuult de respectievelijke autoriteiten op de hoogte stellen.

---

9. Fysische en chemische eigenschappen**9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

Voorkomen : vloeistof
Vlampunt : 0 - < 21 °C
Dampspanning : 1,000 hPa
bij 50 °C
Dichtheid : 1,3517 g/cm³
Uitlooptijd : 65 s
6 mm
Methode: ISO/DIN 2431 '84

9.2 Overige informatie

Vaste stof gehalte (gewicht %) : 75,13 %
Vluchtige organische stoffen (VOS)-gehalte : 24,86 %

---

10. Stabiliteit en reactiviteit**10.1 Reactiviteit**

Redelijkerwijs niet te verwachten.

10.2 Chemische stabiliteit

Het product is chemisch stabiel.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties

Gevaarlijke reacties : Onder normale gebruiksomstandigheden zijn geen gevaarlijke reacties waargenomen.

10.4 Te vermijden omstandigheden

Te vermijden : Om ontleding en afbraak onder de omschreven

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

volgens Verordening (EG) Nr. 453/2010

EPOXYLACK EFFEKT

Versie 1.10

Herzieningsdatum 27.03.2013

Printdatum 19.04.2013

omstandigheden omstandigheden te voorkomen worden onze producten vervaardigd me in acht name van de toepasselijke veiligheidsnormen.
Gezien het type product wordt aanbevolen het product in de originele verpakking op te bergen en daardoor het overbrengen te voorkomen.

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Te vermijden materialen : Verwijderd houden van oxidatiemiddelen, sterk alkalische en sterk zure materialen om exothermische reacties te vermijden.

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten

Gevaarlijke ontledingsproducten : Koolzuur (CO₂), koolmonoxide (CO), stikstofoxiden (NO_x), dichte zwarte rook.

---

11. Toxicologische informatie

11.1 Informatie over toxicologische effecten

Product

Acute toxiciteit bij inademing : Blootstelling aan concentraties boven de MAC-waarden van de damp van samenstellende stoffen kan de gezondheid schaden., Zoals: slijmvliesirritatie, ademhalingsirritatie, schadelijke effecten op nieren, lever en centrale zenuwstelsel. Indicaties en symptomen zijn: hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, spierverslapping, slaperigheid en in ernstige gevallen bewusteloosheid., Inademing van door de lucht verspreide druppels kan irritatie van de ademhalingswegen veroorzaken.

Huidcorrosie/-irritatie : Aanhoudende of herhaaldelijke aanraking met het mengsel kan verwijdering van het natuurlijke vet van de huid veroorzaken en leiden tot huiduitdroging., Het product kan door de huid geabsorbeerd worden.

Ernstig oogletsel/oogirritatie : Vloeistofspatten in de ogen kunnen irritaties en onherstelbare schade veroorzaken.

Nadere informatie : De concentratie van ieder van de bestanddelen moet in beschouwing worden genomen bij het beoordelen van de giftige eigenschappen van het preparaat en de schade die dit kan toebrengen aan de gezondheid.

Bestanddelen:

xyleen :

Acute dermale toxiciteit : Acute toxiciteitsschattingen: 1.100 mg/kg, Omgerekende acute toxiciteitsschatting

---

12. Ecologische informatie

12.1 Toxiciteit

Toxiciteit voor vissen :
Opmerkingen:
Over het product zelf zijn geen gegevens beschikbaar.

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Biologische afbreekbaarheid : Opmerkingen:
geen gegevens beschikbaar

12.3 Bioaccumulatie

Bioaccumulatie : Opmerkingen:
geen gegevens beschikbaar

12.4 Mobiliteit in de bodem

Mobiliteit : Opmerkingen:
geen gegevens beschikbaar

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

Dit mengsel bevat geen stoffen die worden beschouwd als persistent, bioaccumulerend, of toxisch (PBT)., Dit mengsel bevat geen stof die worden beschouwd als zeer persistent en/of zeer bioaccumulerend (zPzB).

12.6 Andere schadelijke effecten

Aanvullende ecologische informatie : De stof bevat bestanddelen die schade toebrengen aan het milieu (zie hoofdstuk nummer 3)
De concentratie van ieder van de bestanddelen moet in beschouwing worden genomen bij het beoordelen van de giftige eigenschappen van het preparaat en de schade die dit kan toebrengen aan de gezondheid.

---

13. Instructies voor verwijdering

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Product : Het product mag niet wegvloeien in riool, waterstroom of bodem.
Verwijderen samen met normaal afval is verboden. Er is speciale verwijdering vereist volgens plaatselijke voorschriften.

Verontreinigde verpakking : Lege containers moeten worden afgevoerd naar een erkende afvalverwerkingscentrale voor hergebruik of verwijdering.

---

14. Informatie met betrekking tot het vervoer

ADR

VN-nummer : 1263
Transportgevaarklasse(n) : 3

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

volgens Verordening (EG) Nr. 453/2010

EPOXYLACK EFFEKT

Versie 1.10

Herzieningsdatum 27.03.2013

Printdatum 19.04.2013

Verpakkingsgroep : II
Classificatiecode : F1
Gevarenidentificatienr. : 33
Etiketten : 3
Milieugevaarlijk : nee

IATA

VN-nummer : 1263
Omschrijving van de goederen :
Klasse : 3
Verpakkingsgroep : II
Etiketten : 3
Milieugevaarlijk : nee

IMDG

VN-nummer : 1263
Omschrijving van de goederen :
Klasse : 3
Verpakkingsgroep : II
Etiketten : 3
EMS Nummer 1 : F-E
EMS Nummer 2 : S-E

Mariene verontreiniging : nee

---

15. Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

Gevarenclassificatie volgens VbF (Duitsland) : Vlampunt onder 21 °C, bij 15 °C niet mengbaar met water
Uitzonderlijk gevaarlijke, brandbare vloeistoffen

Waterverontreinigingsklasse (Duitsland) : sterk waterbedreigend

Andere verordeningen : De informatie op dit veiligheidsinformatieblad is zover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum. Deze informatie is uitsluitend bedoeld als handleiding voor veilig hanteren, gebruiken, verwerken, opslaan, vervoeren, verwijderen, en vrijkomen, en mag niet beschouwd worden als een garantie of aanduiding van kwaliteit. De informatie heeft alleen betrekking op het hierin vermelde product en is niet zonder meer geldig wanneer het samen met andere producten of in enig ander procédé wordt gebruikt, tenzij dit in de tekst vermeld wordt.

15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling

Over het product zelf zijn geen gegevens beschikbaar.

---

16. Overige informatie

Volledige tekst van R-zinnen waarnaar in rubrieken 2 en 3 wordt verwezen

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

volgens Verordening (EG) Nr. 453/2010

EPOXYLACK EFFEKT

Versie 1.10

Herzieningsdatum 27.03.2013

Printdatum 19.04.2013

R10	Ontvlambaar.
R11	Licht ontvlambaar.
R20/21	Schadelijk bij inademing en bij aanraking met de huid.
R36	Irriterend voor de ogen.
R36/38	Irriterend voor de ogen en de huid.
R37	Irriterend voor de ademhalingswegen.
R38	Irriterend voor de huid.
R43	Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
R51/53	Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R52/53	Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
R65	Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.
R66	Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
R67	Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Volledige tekst van H-zinnen zoals vermeld in paragraaf 2 en 3.

H225	Licht ontvlambare vloeistof en damp.
H226	Ontvlambare vloeistof en damp.
H304	Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terecht komt.
H312	Schadelijk bij contact met de huid.
H315	Veroorzaakt huidirritatie.
H317	Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
H319	Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
H332	Schadelijk bij inademing.
H335	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
H336	Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
H411	Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

De informatie op dit veiligheidsinformatieblad is zover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum. Deze informatie is uitsluitend bedoeld als handleiding voor veilig hanteren, gebruiken, verwerken, opslaan, vervoeren, verwijderen, en vrijkomen, en mag niet beschouwd worden als een garantie of aanduiding van kwaliteit. De informatie heeft alleen betrekking op het hierin vermelde product en is niet zonder meer geldig wanneer het samen met andere producten of in enig ander procédé wordt gebruikt, tenzij dit in de tekst vermeld wordt.